Τα «νεκρά» κομπιούτερ απειλούν (Νίνα-Μαρία Πασχαλίδου)

Categories : ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Date : 31 Οκτωβρίου, 2007

Την ώρα που η Κίνα μετατρέπεται σε παγκόσμια χωματερή ηλεκτρονικών συσκευών, η Ελλάδα παλεύει να ξεφύγει από τη γραφειοκρατία και τις αγκυλώσεις της και να διαχειριστεί, με ασφάλεια για τους ανθρώπους και το περιβάλλον, τους 170.000 τόνους τοξικών αποβλήτων της ψηφιακής εποχής.

Το πρωί της 28ης Σεπτεμβρίου βρήκε τον 35χρονο Γιάννη Δημητριάδη, απόφοιτο Πολυτεχνείου και προγραμματιστή σε γνωστή ελληνική εταιρεία, να αναρωτιέται φωναχτά: «Πού θα πάει ο ηλεκτρονικός υπολογιστής μου όταν πεθάνει;». Στο γραφείο του, δίπλα στο πολύτιμο λάπτοπ, είναι απλωμένη μια εφημερίδα με ένα δημοσίευμα που αφορά την προβολή στις Νύχτες Πρεμιέρας του νέου ντοκιμαντέρ «Ψηφιακά Νεκροταφεία» του Γιώργου Αυγερόπουλου για τον «Εξάντα». «Θάβουν τους νεκρούς μαζί με τους υπολογιστές;», ρωτάει ο Γιάννης αστειευόμενος.
Εχετε υπολογίσει, άραγε, πόσο ζει ένας ηλεκτρονικός υπολογιστής; Ο μέσος όρος ζωής του έχει μειωθεί, από τα έξι χρόνια που ήταν το 1997, στα μόλις δύο χρόνια το 2005. Πού καταλήγει; Σε μια χωματερή; Ή ακόμη πιο μακριά; Στην Κίνα; Στην Αφρική; Στην Ινδία; Ο «Εξάντας» ταξίδεψε στην πιο ανεπτυγμένη βιομηχανικά επαρχία της χώρας του Μάο, την Γκουάνγκ Ντονγκ, στην παγκόσμια χωματερή των ηλεκτρονικών αποβλήτων της πόλης Γκουιγιού και κατέγραψε την τραγική όψη της επίδρασης της τεχνολογίας. Είδε πως η Δύση ρυπαίνει τον Τρίτο Κόσμο με τα ηλεκτρονικά της απόβλητα και απειλεί τις ζωές χιλιάδων ανθρώπων.

«Ολα για το κέρδος»

Στην πόλη Γκουιγιού 200.000 εσωτερικοί μετανάστες αποσυναρμολογούν με γυμνά χέρια και ανακυκλώνουν ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Ζουν κι εργάζονται μέσα σε λόφους από οθόνες, ποντίκια, πλακέτες κυκλωμάτων, πληκτρολόγια. Ο λόγος που η Δύση τα στέλνει στην Κίνα είναι απλός. «Ολα γίνονται για τα χρήματα», θα πει με σιγουριά ο Γκρεγκ Λορτς, διευθυντής της εταιρείας ανακύκλωσης Total Reclaim στο Σιατλ, για να παραδεχθεί ότι ένας πολύ μεγάλος όγκος των αμερικανικών e-waste (ηλεκτρονικά απόβλητα) φεύγει παράνομα για την Κίνα. Παράνομα γιατί οι κινεζικές

αρχές απαγορεύουν την εισαγωγή τους στη χώρα.
Καθώς ο μισθός του Κινέζου εργάτη δεν υπερβαίνει το 1,5 δολάριο την ημέρα, το κόστος είναι ελάχιστο συγκρινόμενο με το αντίστοιχο σε κάποιο πρότυπο κέντρο ανακύκλωσης στην Ευρώπη ή στην Αμερική. Η Γκουάνγκ Ντονγκ δεν είναι η μοναδική επαρχία της Κίνας που αντιμετωπίζει αυτό το πρόβλημα. Πόλεις-νεκροταφεία συναντάει κανείς στην επαρχία Ζεν Ζιάνγκ αλλά και στις παρυφές των μεγαλουπόλεων, όπως το Πεκίνο και η Σαγκάη, όπου υπολογιστές ανακυκλώνονται σε παραγκουπόλεις.

10% αύξηση το χρόνο

Ο «θάνατος» ενός ηλεκτρονικού υπολογιστή, όμως, έχει τεράστιο ανθρώπινο κόστος. Κάθε κομπιούτερ περιέχει επικίνδυνες και τοξικές ουσίες (μόλυβδο, φώσφορο, κάδμιο, βάριο, βηρύλλιο, εξασθενές χρώμιο και υδράργυρο), οι οποίες όταν αφήνονται εκτεθειμένες προκαλούν σοβαρές βλάβες στον ανθρώπινο οργανισμό: από αναπνευστικά προβλήματα έως καρκίνο.
Στην Γκουιγιού ο καρκίνος θερίζει. Το νερό είναι μολυσμένο, το φέρνουν από τριάντα χιλιόμετρα μακριά. Ερευνα που πραγματοποίησε το 2004 το Πανεπιστήμιο Σαντού έδειξε ότι το ποσοστό μολύβδου στο αίμα των παιδιών ήταν 15,3 αντί του ανώτατου επιτρεπτού 10.
Τα ηλεκτρονικά απόβλητα είναι τα «σκουπίδια» του μέλλοντος. Ο όγκος τους αυξάνεται με ποσοστό 10% το χρόνο, ενώ υπολογίζεται ότι κάθε χρόνο πετιούνται 20 - 50 εκατομμύρια ηλεκτρονικά απόβλητα: σκούπες, κινητά τηλέφωνα, φούρνοι μικροκυμάτων, εκτυπωτές, τηλεοράσεις, DVD, ψυγεία, υπολογιστές. Σύμφωνα με την Greenpeace, μόνο μέσα στο 2004 πουλήθηκαν 183 εκατομμύρια υπολογιστές, 11,6% περισσότεροι απ' ό,τι το 2003. Το 2010, θα βρίσκονται σε χρήση 716 εκατομμύρια νέοι υπολογιστές, θα υπάρχουν 178 εκατομμύρια νέοι χρήστες στην Κίνα και 80 εκατομμύρια στην Ινδία. Στην Ελλάδα σήμερα οι χρήστες ανέρχονται σε 1,2 εκατομμύρια. Αλλά και τα κινητά τηλέφωνα δεν είναι λιγότερα. Μέσα στο 2004 πουλήθηκαν 674 εκατομμύρια, 30% περισσότερα απ' ό,τι το 2003.

Το ελληνικό στοίχημα

Εως το 2010, η ποσότητα του e-waste της Ευρωπαϊκής Ενωσης θα φτάνει τα 12 εκατομμύρια τόνους ετησίως.
Η Ελλάδα υπόκειται στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ενωσης. Με Προεδρικό Διάταγμα του 2004, οφείλουμε ως χώρα να ανακυκλώνουμε 44.000 τόνους ετησίως, δηλαδή 4 κιλά ανά κάτοικο, σε ελεγχόμενα κέντρα ανακύκλωσης.

Παράλληλα η χώρα μας έχει υπογράψει, όπως και 169 ακόμη κράτη, τη Συνθήκη της Βασιλείας κατά της παράνομης διακίνησης αποβλήτων στο τέλος της δεκαετίας του 1980. Τα κράτη - μέλη που έχουν όχι μόνο αναγνωρίσει, αλλά και επικυρώσει τη Συνθήκη (63 από τα 169, ανάμεσά τους και η Ελλάδα) δεν εξάγουν ηλεκτρονικά απόβλητα σε αναπτυσσόμενες χώρες.
Στα γραφεία της εταιρείας «Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.» η κυρία Ιωάννα Δαντίδη, υπεύθυνη επικοινωνίας, θα μας εξηγήσει την προβλεπόμενη διαδικασία της ανακύκλωσης και το ρόλο της εταιρείας. Η «Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.» είναι το πρώτο εθνικό συλλογικό σύστημα για την εναλλακτική διαχείριση ηλεκτρικών και ηλεκτρονικών συσκευών. Λειτουργεί με ένα είδος εγχώρησης δημόσιας υπηρεσίας, «αδειοδοτούμαστε από το ΥΠΕΧΩΔΕ και λογοδοτούμε σε αυτό». Η συλλογή των ηλεκτρονικών αποβλήτων βασίζεται κατά ένα μεγάλο ποσοστό στους δήμους και στη συμφωνία που κλείνουν με τον αρμόδιο φορέα. Παρ' όλα αυτά, οι συμφωνίες με τους δήμους δεν είναι εύκολη υπόθεση.
«Η δυσκολία είναι, πρώτον, ότι πρέπει να υπάρχει ένας χώρος αποθήκευσης και δεύτερον, στον τρόπο συλλογής των αποβλήτων από τους δήμους». Οι συμβεβλημένοι δήμοι αναλαμβάνουν τη μεταφορά των ηλεκτρονικών αποβλήτων σε κατάλληλους χώρους και από εκεί στην ΕΚΑΝ, το Ελληνικό Κέντρο Ανακύκλωσης. Η λίστα της «Ανακύκλωσης Α.Ε.» συμπεριλαμβάνει 136 δήμους, οι οποίοι αμείβονται για τη συνεργασία τους. Το ποσό κυμαίνεται: 140, 160, μπορεί να φτάσει και τα 180 ευρώ ανά τόνο. «Αυτό δίνει ουσιαστικά κι ένα κίνητρο, γιατί ναι μεν μπορεί να υπάρχει η υποχρέωση από τη νομοθεσία, αλλά τα κανάλια διαφυγής είναι πάρα πολλά και γίνεται μια μεγάλη προσπάθεια για να κλείσουν», καταλήγει η κυρία Δαντίδη.
Ενα από τα βασικότερα είναι οι τσιγγάνοι που μαζεύουν τα παλιοσίδερα. Μόνο που τα παλιοσίδερα που καταλήγουν πλέον στους κάδους είναι ηλεκτρονικές συσκευές και υπολογιστές. Και όπως θα μας εξηγήσει αργότερα στο Ελληνικό Κέντρο Ανακύκλωσης (ΕΚΑΝ) -το μοναδικό προς το παρόν κέντρο ανακύκλωσης ηλεκτρονικών υπολογιστών στη χώρα μας, ενώ αναμένονται άλλα οκτώ μέσα στο 2008- ο κύριος Γιώργος Βακόντιος, μηχανολόγος, μηχανικός και αντιπρόεδρος της εταιρείας, οι τσιγγάνοι κάνουν όλη τη ζημιά. Διότι αφού συλλέγουν τους υπολογιστές από τους κάδους, αφαιρούν χειρωνακτικά το γυαλί, το πλαστικό, το χαλκό από τις συσκευές για να τα πουλήσουν μεμονωμένα στα κέντρα ανακύκλωσης κάθε υλικού. Στη συνέχεια πετούν στη χωματερή ό,τι έχει απομείνει. Ο υπολογιστής είναι ήδη ρυπογόνος. Ακόμη και όταν η ΕΚΑΝ συλλέγει κομπιούτερ από τις χωματερές, είναι ήδη πολύ αργά. Η ζημιά έχει ήδη γίνει.

Εξάγει η Ελλάδα στην Κίνα;

Καθώς ο κύριος Βακόντιος μας ξεναγεί στο εργοστάσιο ανακύκλωσης στους Αγίους Θεοδώρους, αναρωτιόμαστε αν η Ελλάδα «εξάγει» στην Κίνα. Αλλωστε, είναι

γνωστό ότι αποστέλλει πλαστικό. Η μονάδα της ΕΚΑΝ, η οποία έχει σύμβαση με την «Ανακύκλωση Α.Ε.» επεξεργάζεται έως και 20.000 τόνους το χρόνο. Καθώς η Ελλάδα παράγει συνολικά 170.000 τόνους ηλεκτρονικών αποβλήτων το χρόνο, τα υπόλοιπα καταλήγουν σε χωματερές. Από την άλλη, η ΕΚΑΝ είναι κέντρο αποσυναρμολόγησης και όχι ανακύκλωσης. Εδώ κομματιάζεται ο Η/Υ και αφού διαχωριστούν τα επικίνδυνα από τα χρήσιμα υλικά, μεταφέρονται σε κέντρα ανακύκλωσης στην υπόλοιπη Ευρώπη. Ωστόσο, κάποια υλικά καταλήγουν και σε χώρες του Τρίτου Κόσμου, στη Κίνα και στο Πακιστάν.
Σύμφωνα με τον κύριο Βακόντιο, εκεί καταλήγουν τα πλαστικά, τα οποία είναι μεικτά, τα μοτέρ, οι μετασχηματιστές, οι σκληροί δίσκοι, τα οποία πάνε στο εξωτερικό για περαιτέρω επεξεργασία, δηλαδή ανακύκλωση. Η Ελλάδα στέλνει λοιπόν και στην Κίνα. Αφού πρώτα έχουν αφαιρεθεί τα επικίνδυνα υλικά. Αλλά ποιος αποφασίζει τι είναι επικίνδυνο και τι όχι;

Ευθύνη πωλητών και καταναλωτών

Εκτός από τους δήμους, ευθύνη για τη συλλογή των ηλεκτρονικών αποβλήτων φέρουν και οι πωλητές λιανικής. Αν και υποχρεούνται να συμβάλλουν στη διαδικασία της συλλογής από το νόμο, αυτό δεν εφαρμόζεται. Υπάρχουν όμως κι εξαιρέσεις. Σύμφωνα με την «Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.», κάποιοι πωλητές καταβάλλουν σοβαρή προσπάθεια για να βοηθήσουν. Το Praktiker έχει τοποθετήσει κάδους για τη συλλογή μικρών συσκευών. Αγοράζεις μια τοστιέρα κι έχεις δικαίωμα να επιστρέψεις μια τοστιέρα, χωρίς χρέωση. Δύο σε ένα. Από το τέλος του 2005 η Cosmote έχει τοποθετήσει μικρούς κάδους όπου συλλέγονται κινητά τηλέφωνα, bluetooth, μπαταρίες.
Οι Διεθνείς Οργανισμοί δίνουν μάχη προκειμένου να αναλάβουν την ευθύνη τους οι ίδιες οι κατασκευαστικές εταιρείες. Η Greenpeace, το Δίκτυο της BAN (Basel Action Network), ο βασικός φορέας ελέγχου της διακίνησης του e-waste με έδρα το Σιάτλ των Ηνωμένων Πολιτειών, η Τοξική Συμμαχία της Silicon Valley (μη κυβερνητική οργάνωση που υπερασπίζεται τη Δημόσια Υγεία από τις «παρενέργειες» της υψηλής τεχνολογίας) μάχονται καθημερινά για να εμποδίσουν την παράνομη διακίνηση του e-waste αλλά και για να αλλάξουν τον τρόπο με τον οποίο οι μεγάλοι κατασκευαστές διαχειρίζονται τα απόβλητά τους. Παλεύουν επίσης για να περιορίσουν τη χρήση επικίνδυνων ουσιών στην κατασκευή των υπολογιστών και άλλων συσκευών. Σύμφωνα με τον οδηγό της Greenpeace για τις Πράσινες Εταιρείες, πρώτη σε περιβαλλοντική επίδοση έρχεται η Nokia, η οποία αποσύρει επικίνδυνα χημικά από πολλά προϊόντα της, η Sony Ericsson ακολουθεί από κοντά, ενώ από τις τελευταίες στη λίστα είναι η Apple, η Hewlett Packard και η
Panasonic.
Η νομοθεσία στην Ε.Ε. έχει ήδη τροποποιηθεί. Οι παραγωγοί θα ευθύνονται πλέον

για την ανακύκλωση των αποβλήτων τους. Το κόστος από τη συμμόρφωση στη νομοθεσία, το οποίο ενδέχεται να αυξήσει και τις τιμές των συσκευών, υπολογίζεται ότι θα ανέρχεται σε 500 έως 900 εκατομμύρια ευρώ.
Κι ενώ σε ένα γραφείο της Silicon Valley κάποιοι οραματίζονται τον πρώτο οικολογικό ηλεκτρονικό υπολογιστή, ο κύριος Αντώνης, αθίγγανος από τον Ασπρόπυργο, κάνει τη συνηθισμένη βόλτα του στη γειτονιά μου. Στην καρότσα του έχει ένα σιδερένιο κρεβάτι, μια ξύλινη ντουλάπα, ένα ατμοσίδερο κι έναν παλιό εκτυπωτή. «Τι θα τον κάνετε τον εκτυπωτή;» «Θα τον πουλήσω για το πλαστικό του.» «Και το μελάνι;» «Το μελάνι, κοπέλα μου, θα το πετάξω, τι να το κάνω το μελάνι; Θα το πάω στα σκουπίδια.»

=> *Τα στοιχεία που αφορούν την Κίνα και την παγκόσμια διακίνηση του e-waste είναι από την έρευνα του «Εξάντα» για το ντοκιμαντέρ «Ψηφιακά Νεκροταφεία», το οποίο θα προβληθεί την Τετάρτη 31 Οκτωβρίου, στις 10 μ.μ., στη ΝΕΤ. Η Νίνα - Μαρία Πασχαλίδου είναι μέλος της ομάδας του «Εξάντα» (http://exandas.ert.gr).*

=> *Για πληροφορίες σχετικά με την Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.: τηλ. 210-53.19.780, 210-95.15.648-9, www.electrocycle.gr*

Τι προκαλούν οι τοξικές ουσίες των ηλεκτρονικών υπολογιστών

Μόλυβδος (στις πλακέτες των κυκλωμάτων του Η/Υ): Βλάπτει το κεντρικό και περιφερειακό νευρικό σύστημα, το κυκλοφορικό σύστημα, τα νεφρά και το αναπαραγωγικό σύστημα. Επηρεάζει επίσης το ενδοκρινές σύστημα καθώς και την ανάπτυξη του εγκεφάλου των παιδιών.

Κάδμιο (στις πλακέτες των κυκλωμάτων του Η/Υ και τις μπαταρίες): Βλάπτει κυρίως τα νεφρά.

Υδράργυρος (στους διακόπτες και στις επίπεδες οθόνες TFT): Μπορεί να προκαλέσει βλάβη στον εγκέφαλο και στα νεφρά. Ιδιαίτερα ευαίσθητα στο στοιχείο αυτό είναι τα έμβρυα. Στο νερό ο υδράργυρος μετασχηματίζεται σε μεθυλιωμένο υδράργυρο. Υπολογίζεται ότι το 22% της ετήσιας παγκόσμιας κατανάλωσης υδραργύρου χρησιμοποιείται στον ηλεκτρικό και ηλεκτρονικό εξοπλισμό.

Εξασθενές χρώμιο: Διαπερνά τις μεμβράνες των κυττάρων και απορροφάται, με αποτέλεσμα να μολύνει τα κύτταρα. Το χρώμιο μπορεί να προκαλέσει ζημιά και στο DNA.

Πλαστικά (και PVC): Τα πλαστικά ενός μέσου υπολογιστή ζυγίζουν γύρω στα 2,5 κιλά. Οταν το PVC καίγεται σε μια ορισμένη θερμοκρασία απελευθερώνει διοξίνες.

Βρωμιωμένοι καταστολείς σπινθήρα (BFRs): Χρησιμοποιούνται στα πλαστικά κουτιά του ηλεκτρονικού εξοπλισμού και στις πλακέτες κυκλωμάτων. Είναι καρκινογόνοι.

Βάριο: Είναι ένα μαλακό αργυροειδές - άσπρο μέταλλο που βρίσκεται στην μπροστινή επιφάνεια μιας οθόνης καθοδικού σωλήνα. Προκαλεί εγκεφαλικό οίδημα, αδυναμία μυών, βλάβη στην καρδιά, στο συκώτι και στον σπλήνα καθώς και αρρυθμίες στην καρδιά.

Βηρύλλιο: Είναι καρκινογόνος ουσία και βλάπτει κυρίως τους πνεύμονες. Η χρόνια έκθεση στο βηρύλλιο μπορεί να προκαλέσει μια ασθένεια, η οποία ονομάζεται Χρόνια Πάθηση Βηρυλλίου (beryllicosis). Μπορεί ακόμη να προκαλέσει και μια σπάνια μορφή δερματοπάθειας με πολλαπλά συμπτώματα.

Μελάνια (Toners): Το βασικό συστατικό του μαύρου μελανιού είναι ο μαύρος άνθρακας. Η εισπνοή του αλλά και η έκθεση σε αυτόν μπορεί να προκαλέσει ερεθισμό της αναπνευστικής οδού. Η Διεθνής Επιτροπή αντικαρκινικού αγώνα έχει ταξινομήσει τον μαύρο άνθρακα ως καρκινογόνο.

Φωσφόρος και πρόσθετες ουσίες: Σύμφωνα με τον Αμερικανικό Στρατό, το φωσφορικό επίστρωμα μιας οθόνης καθοδικού σωλήνα είναι εξαιρετικά τοξικό, ιδιαίτερα για όσους αποσυναρμολογούν τέτοιες οθόνες με γυμνά χέρια.

(*από την έρευνα του Εξάντα*)

Στην Ελλάδα η ανακύκλωση περνάει από σαράντα κύματα

Οπλισμένοι με αρκετή υπομονή και με την υπόθεση ότι είμαστε κάποιοι ιδιώτες που θέλουν να ανακυκλώσουν δέκα παλιούς υπολογιστές, απευθυνθήκαμε σε 15 δήμους στην Ελλάδα. Οι διάλογοι που έγιναν είναι ενδεικτικοί της αγκύλωσης και της αμηχανίας των «αρμοδίων» μπροστά στο έργο που έχουν αναλάβει.

Τηλεφώνημα πρώτο και βασικό: Στην «Ανακύκλωση Συσκευών Α.Ε.», τον υπεύθυνο φορέα Εναλλακτικής Διαχείρισης Ηλεκτρονικού και Ηλεκτρικού Εξοπλισμού. «Εταιρεία είστε;». «Ιδιώτες». «Θα πρέπει να τα πάτε σε σημείο

συλλογής. Πρέπει να επικοινωνήσετε με τον δήμο σας. Μπείτε στην ιστοσελίδα μας και θα δείτε τη λίστα με τους συμβεβλημένους δήμους. Αυτοί θα σας εξυπηρετήσουν». «Ερχονται αυτοί και τα παίρνουν;». «Ναι».

Βήμα επόμενο: Σχηματίζουμε τον αριθμό 195 του Δήμου Αθηναίων. Τους μεταφέρουμε το αίτημα μας. «Κοιτάξτε, τα αυτοκίνητα που περνάνε για να πάρουν τις συσκευές είναι πολύ μικρά, οπότε ίσως η παραλαβή τους να γίνει σε δύο φάσεις. Σε ποια περιοχή είστε;» «Πολύγωνο». «Αρα, ανήκετε στο 7ο Διαμέρισμα. Πρέπει να τηλεφωνήσετε στο 6998833 για να τους πείτε τι έχετε και τι όγκο, για να περάσουν να τα πάρουν».

Τρίτο και καθοριστικό τηλεφώνημα, στο 7ο Διαμέρισμα.
Τους λέμε ξανά τα περί των 10 παλιών υπολογιστών προς ανακύκλωση. «Γιατί ποσότητα μιλάμε. Δέκα; Για μισό λεπτό», απαντάει η φωνή. Και απευθυνόμενη, προφανώς, σε κάποιον δίπλα: «Δέκα υπολογιστές, από το 195 τους έδωσαν το τηλέφωνο μας...» «Κομπλέ είναι οι υπολογιστές ή κάποια κομμάτια; Πού είστε ακριβώς; Μπαίνει φορτηγό εκεί που είστε;», τρεις απανωτές ερωτήσεις προς εμάς, για να ακολουθήσει ένας ενδιαφέρων διάλογος περί του πλάτους του δρόμου, ενός ραντεβού στη γωνία κ.λπ. «Εδώ δεν μπαίνει φορτηγό. Είναι στενά. Πότε θα μπορούσατε να έρθετε να τους πάρετε;» «Εμείς σήμερα ή αύριο. Αλλά θα πρέπει να τους βγάλετε στο δρόμο». «Να τους βγάλουμε εδώ πιο πάνω». «Ωραία! Αν μπορείτε να τους βγάλετε σε έναν πιο κεντρικό δρόμο να τους κατεβάσετε και όταν είστε έτοιμοι και βρείτε το σημείο, μας ενημερώνετε και ερχόμαστε και μας τηλεφωνείτε». «Και να τους πάρει κάποιος;» «Θα έρθουμε άμεσα».
«Και μετά εσείς πού τους πηγαίνετε;» «Τους μεταφέρουμε σε κάποιο εργοστάσιο ανακύκλωσης. Να βγουν όμως στο δρόμο. Γιατί ο δήμος απαγορεύει να μπούμε μέσα σε κτίριο».

Ικανοποιημένοι από την... έκβαση της επιχείρησης, συνεχίσαμε ακάθεκτοι και στους υπόλοιπους δήμους. Τα αποτελέσματα;

Δήμος Βέροιας: Απαντάει φαξ.

Δήμος Θεσσαλονίκης: Δεν απαντάει.

Δήμος Αλεξάνδρειας: «Τι έχετε; Για ανακύκλωση. Σημειώστε σας παρακαλώ ένα τηλέφωνο. 2333 αντί για 0 θα βάλετε ξανά 3 και θα πάρετε στο 50.147.» Στο επόμενο τηλεφώνημα: «Θα προσπαθήσετε αργότερα. Δεν είναι στο γραφείο κανείς».

Δήμος Κοζάνης: «Είστε στην Κοζάνη; Μπορείτε να τους πάτε στο χώρο μεταφόρτωσης, του Νιάμερου, είναι ο σταθμός μεταφόρτωσης εκεί, μπορείτε να τους αφήσετε εκεί». «Και μετά από εκεί;» «Από εκεί πάνε στο Κέντρο Ανακύκλωσης». «Δεν μπορείτε να έρθετε να τους πάρετε εσείς;» «Ναι, πρέπει να τους πάτε. Υπάρχει ο φύλακας, και μπορεί να τους πάρει να τους βάλει σε ειδικό κοντέινερ.»

Δήμος Λαρισαίων: «Πόσοι είναι οι υπολογιστές; Πολλοί;»
«Δέκα. Τους έχουμε συγκεντρώσει.» «Από πού δηλαδή τους έχετε συγκεντρώσει;» «Ιδιώτες είμαστε». «Μπορείτε να τους μεταφέρετε μόνοι σας; Ο χώρος είναι στο παλιό αμαξοστάσιο Λαρίσης. Εκεί έχει κάποια κοντέινερ, θα δείτε. Υπάρχει και φύλακας. Αν είναι πολλοί οι υπολογιστές, κάποια στιγμή ίσως μπορούμε να τους πάρουμε. Αλλά όχι τώρα. Πρέπει να μου αφήσετε ένα τηλέφωνο και θα σας ειδοποιήσω».

Δήμος Αμαλιάδος: Κινητό απενεργοποιημένο.

Δήμος Ιλίου: «Θα πρέπει να τα φέρετε εσείς εδώ σε εμάς. Υπάρχει ένα κοντέινερ εδώ απέναντι. Μπορείτε να τα ρίξετε εκεί μέσα. Ή και ακριβώς απέξω να τα αφήσετε. Αν ξέρετε πού είναι το πάρκο...» «Εσείς δεν τα παραλαμβάνετε;» «Οχι, όχι».

Δήμος Λυκόβρυσης: «Θα πάρεις σε ένα δεκάλεπτο γιατί μιλάει η γραμμή της αρμόδιας.»

Δήμος Κουφαλίων: «Τώρα αυτή τη στιγμή θέλετε να ανακυκλώσετε; Είναι και κάποιος στα Κουφάλια που κάνει ανακύκλωση. Ξέρω κάποιον στα Κουφάλια που ασχολείται. Ο δήμος αυτή τη στιγμή δεν αναλαμβάνει».

Δήμος Πυλαίας: «Δύο είναι τα τινά. Ή να τα πάτε στον χώρο του Περιβάλλοντος που είναι στο 1Οο Λύκειο Πυλαίας. Ή να μου πείτε πόσοι είναι, να πω εγώ στον επόπτη να περάσουμε να τους πάρουμε».

Δήμος Γλυφάδας: «Μπορείτε να τους φέρετε στο χώρο που τους πετάμε, στην πλατεία, Παναγούλη 3. Είσαστε δημότης Γλυφάδας;» «Οχι». «Τότε δεν μπορείτε. Να πάρετε το δήμο σας». «Ο δήμος μου δεν έχει». «Δεν μπορώ να σας βοηθήσω...»

(*Πηγή: Ένθετο περιοδικό Καθημερινής 21/10/2007*)